2026/1050

12.5.2026

PUITESOPIMUS

Euroopan parlamentin ja Euroopan komission välisistä suhteisa

[2026/1050]

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN KOMISSIO, jäljempänä ’molemmat toimielimet’, jotka

— ottavat huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 295 artiklan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen, jäljempänä ’perussopimukset’,

— ottavat huomioon molempien toimielinten välisiä suhteita käsittelevät toimielinten väliset sopimukset ja muut tekstit,

— ottavat huomioon parlamentin työjärjestyksen,

— ottavat huomioon valitun komission puheenjohtajan 18 päivänä heinäkuuta 2024 antamat poliittiset suuntaviivat ja lausumat sekä valitun komission puheenjohtajan ja parlamentin puhemiehen 21 päivänä lokakuuta 2024 antaman yhteisen lausuman poliittisista periaatteista, joiden on tarkoitus muodostaa perusta Euroopan parlamentin ja Euroopan komission välisistä suhteista vuonna 2010 tehdyn puitesopimuksen tarkistamiselle,

A. katsovat Lissabonin sopimuksen vahvistavan unionin päätöksentekomenettelyn kansanvaltaista laillisuutta;

B. ottavat huomioon, että molemmat toimielimet pitävät erittäin tärkeänä unionin lainsäädännön tehokasta saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoa;

C. katsovat, että tällä puitesopimuksella ei vaikuteta parlamentin, komission tai unionin muun toimielimen tai laitoksen tehtäviin ja toimivaltaan, vaan sillä pyritään mahdollisimman suureen tehokkuuteen ja avoimuuteen tehtävien hoitamisessa ja toimivallan käyttämisessä;

D. katsovat, että tätä puitesopimusta olisi tulkittava perussopimuksiin nojautuvan toimielinjärjestelmän mukaisesti;

E. toteavat, että komissio ottaa asianmukaisesti huomioon parlamentille ja neuvostolle perussopimuksissa vahvistetut asemat ja erityisesti 9 kohdassa tarkoitetun yhdenvertaista kohtelua koskevan perusperiaatteen;

F. toteavat, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 10 artiklan 1 kohdan mukaan unionin toiminta perustuu edustukselliseen demokratiaan;

G. toteavat, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan 8 kohdan mukaan komissio on yhtenä kokoonpanona vastuussa parlamentille;

H. katsovat, että lokakuussa 2010 ([1]) tehty ja helmikuussa 2018 ([2]) muutettu puitesopimus on saatettava ajan tasalle ja korvattava jäljempänä olevalla tekstillä;

I. toteavat, että molemmat toimielimet palauttavat mieliin tavoitteensa tehdä yhteistyötä lainsäädännön ajantasaistamiseksi ja yksinkertaistamiseksi sekä hallinnollisen rasituksen välttämiseksi, samalla kun varmistetaan, että lainsäädännön tavoitteet saavutetaan;

J. toteavat, että molemmat toimielimet ovat sitoutuneet edelleen parantamaan tiedonkulkua ja edistämään jäsentensä läsnäoloa parlamentin täysistunnoissa ja sen muissa kokouksissa; toteavat, että parlamentti arvioi tässä yhteydessä tilannetta säännöllisesti parantaakseen edelleen jäsenten läsnäoloa täysistuntojen aikana;

([1]) EUVL L 304, 20.11.2010, s. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2010/1120/oj.
([2]) EUVL L 45, 17.2.2018, s. 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2018/217/oj.

ovat tehneet seuraavan sopimuksen:

I. **SOVELTAMISALA**

1. Ottaakseen paremmin huomioon parlamentin ja komission erityiskumppanuuden molemmat toimielimet sopivat seuraavista toimenpiteistä, joilla pyritään vahvistamaan komission poliittista vastuullisuutta ja laillisuutta, laajentamaan rakentavaa vuoropuhelua ja parantamaan tiedonkulkua molempien toimielinten välillä sekä menettelyjä ja suunnittelua koskevaa yhteistyötä.

   Ne sopivat lisäksi erityisistä määräyksistä, jotka koskevat

   — komission tapaamisia kansallisten asiantuntijoiden kanssa liitteen I mukaisesti;

   — luottamuksellisten tietojen toimittamista parlamentille liitteen II mukaisesti;

   — kansainvälisistä sopimuksista neuvottelemista ja niiden tekemistä liitteen III mukaisesti; ja

   — komission työohjelman aikataulua liitteen IV mukaisesti.

II. **POLIITTINEN VASTUU**

2. Kun Eurooppa-neuvosto on nimennyt komission puheenjohtajan, tämä toimittaa parlamentille poliittiset suuntaviivat puheenjohtajan toimikaudelleen, jotta parlamentin kanssa voidaan käydä tietoihin perustuvaa keskustelua ennen kuin se äänestää valinnasta.

3. Valittu komission puheenjohtaja ilmoittaa parlamentille uuden komission jäsenten kollegion suunnitellun rakenteen ja sukupuolijakauman hyvissä ajoin ennen kuin parlamentissa aloitetaan parlamentin antamaa uuden komission hyväksyntää koskeva menettely. Parlamentti ottaa työjärjestyksensä mukaisesti yhteyttä valittuun komission puheenjohtajaan hyvissä ajoin ennen uuden komission hyväksyntää koskevien menettelyjen aloittamista. Parlamentti ottaa valitun puheenjohtajan ilmaisemat näkemykset huomioon.

   Komission jäsenehdokkaat varmistavat, että he antavat kaikki asiaankuuluvat tiedot Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 245 artiklasta aiheutuvan riippumattomuusvelvoitteen mukaisesti.

   Menettelyt suunnitellaan siten, että niiden avulla voidaan varmistaa, että koko nimettyä komissiota arvioidaan avoimesti, oikeudenmukaisesti ja yhtenäisesti.

4. Jokainen komission jäsen kantaa poliittisen vastuun omaan vastuualueeseensa kuuluvista toimista, tämän kuitenkaan vaikuttamatta komission kollegiaalisuuden periaatteeseen.

   Komission puheenjohtaja kantaa täyden vastuun jokaisen sellaisen eturistiriidan havaitsemisesta, joka estää komission jäsentä hoitamasta jäsenen tehtäviä.

   Komission puheenjohtaja kantaa myös vastuun tällaisesta tilanteesta aiheutuvien myöhempien toimien toteuttamisesta ja ilmoittaa asiasta parlamentin puhemiehelle välittömästi ja kirjallisesti.

   Komission jäsenten vaalikampanjoihin osallistumista käsitellään Euroopan komission jäsenten toimintasäännöissä ([3]).

   Komission jäsenet voivat osallistua Euroopan parlamentin vaalikampanjoihin, myös ehdokkaina. Euroopan tason poliittiset puolueet voivat myös valita heidät kärkiehdokkaaksi (”Spitzenkandidat”) komission puheenjohtajan tehtävään.

   Komission puheenjohtaja ilmoittaa parlamentille hyvissä ajoin, aikooko yksi tai useampi komission jäsen asettua ehdokkaaksi Euroopan parlamentin vaaleissa, sekä toimenpiteistä, jotka on toteutettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 245 artiklassa sekä Euroopan komission jäsenten toimintasäännöissä vahvistettujen riippumattomuuden, kunniallisuuden ja arvokkuuden periaatteiden kunnioittamisen varmistamiseksi.

([3]) EUVL C 65, 21.2.2018, s. 7.

Komission jäsen, joka asettuu ehdokkaaksi tai osallistuu vaalikampanjaan Euroopan parlamentin vaaleissa, sitoutuu siihen, että hän pidättäytyy vaalikampanjan aikana ottamasta kantaa, joka ei vastaisi ehdokkaan luottamuksellisuusvelvollisuutta tai joka rikkoisi kollegiaalisuuden periaatetta.

Komission jäsenet, jotka asettuvat ehdokkaiksi tai osallistuvat vaalikampanjoihin Euroopan parlamentin vaaleissa, eivät saa käyttää komission henkilöresursseja ja aineellisia resursseja vaalikampanjaan liittyvään toimintaan.

5. Jos parlamentti pyytää komission puheenjohtajaa peruuttamaan yksittäisen komission jäsenen nauttiman luottamuksen, puheenjohtaja harkitsee, olisiko hänen pyydettävä kyseistä komission jäsentä eroamaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan 6 kohdan mukaisesti. Komission puheenjohtaja joko pyytää kyseistä jäsentä eroamaan tai perustelee tästä kieltäytymisensä parlamentille seuraavalla istuntojaksolla.

6. Kun komission yksittäisen jäsenen toimikauden aikana on päätettävä uuden jäsenen nimittämisestä hänen tilalleen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 246 artiklan toisen kohdan mukaisesti, komission puheenjohtaja harkitsee vakavasti parlamentin järjestämän kuulemistilaisuuden tulosta ennen kuin hän antaa hyväksyntänsä neuvoston päätökselle.

Parlamentti vakuuttaa hoitavansa menettelynsä niin nopeasti kuin mahdollista, jotta komission puheenjohtaja voi harkita vakavasti parlamentin lausuntoa ennen uuden jäsenen nimittämistä.

Komission puheenjohtaja harkitsee Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 246 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti vakavasti parlamentin kantaa myös, jos jäljellä oleva komission jäsenen toimikausi on lyhyt.

7. Jos komission puheenjohtaja aikoo jakaa komission jäsenten vastuualueita uudelleen toimikauden aikana Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 248 artiklan mukaisesti, hän ilmoittaa näistä muutoksista parlamentille hyvissä ajoin asiaankuuluvaa parlamentin kuulemista varten. Komission puheenjohtajan päätös vastuualueiden uudelleen jakamisesta voi tulla voimaan välittömästi.

8. Jos komissio tekee ehdotuksen Euroopan komission jäsenten toimintasääntöjen eturistiriitatilanteita tai eettisiä kysymyksiä koskevien kohtien tarkistamisesta, se pyytää parlamentilta lausunnon asiasta.

III. **RAKENTAVA VUOROPUHELU JA TIEDONKULKU**

i) **Yleiset määräykset**

9. Komissio takaa soveltavansa parlamentin ja neuvoston yhdenvertaista kohtelua koskevaa perusperiaatetta etenkin kokouksiin pääsemistä ja lausuntojen tai muiden tietojen saamista koskevissa kysymyksissä, varsinkin kun on kyse lainsäädäntö- tai budjettiasioista.

10. Komissio tekee parlamentin ja neuvoston kanssa yhteistyötä tasavertaisesti toimielinten välistä tasapainoa ja niille perussopimuksilla annettuja institutionaalisia valtaoikeuksia täysin kunnioittaen. Komissio tekee tarpeen mukaan kaikki tarvittavat aloitteet lainsäätäjien kantojen yhteensovittamiseksi toimien vilpittömänä välittäjänä.

11. Komissio ryhtyy toimivaltansa mukaisesti toimiin, joilla parannetaan parlamentin osallistumista siten, että parlamentin yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevat näkemykset otetaan huomioon siinä määrin kuin on mahdollista.

12. Parlamentin ja komission erityiskumppanuuden toteuttamiseksi suoritetaan seuraavat järjestelyt:

— komission puheenjohtaja tapaa parlamentin pyynnöstä puheenjohtajakokouksen vähintään kahdesti vuodessa keskustellakseen yhteisen edun mukaisista asioista;

— komission puheenjohtaja käy säännöllisesti vuoropuhelua parlamentin puhemiehen kanssa keskeisistä monialaisista kysymyksistä ja tärkeistä lainsäädäntöehdotuksista; tähän vuoropuheluun olisi kuuluttava myös se, että parlamentin puhemies kutsutaan komission jäsenten kollegion kokouksiin;

— komission puheenjohtaja tai toimielinten välisistä suhteista vastaava komission jäsen kutsutaan puheenjohtajakokouksen ja valiokuntien puheenjohtajakokouksen kokouksiin, kun niissä käsitellään täysistuntojen esityslistaa, parlamentin ja komission välisiä suhteita ja lainsäädäntöä ja talousarviota koskevia aiheita;

— puheenjohtajakokous, valiokuntien puheenjohtajakokous ja komission jäsenten kollegio järjestävät vuosittain tapaamisia keskustellakseen ajankohtaisista kysymyksistä, kuten komission työohjelman laatimisesta ja toteuttamisesta;

— puheenjohtajakokous ja valiokuntien puheenjohtajakokous ilmoittavat komissiolle hyvissä ajoin toimielinten välisiin suhteisiin liittyneiden keskustelujen tuloksista; parlamentti tiedottaa myös komissiolle täysimääräisesti ja säännöllisesti täysistuntojaksoja valmistelevien kokousten tuloksista ja ottaa komission näkemykset huomioon; tämä ei rajoita 57 kohdan soveltamista;

— parlamentin ja komission pääsihteerit tapaavat säännöllisesti varmistaakseen asianmukaisten tietojen säännöllisen kulun molempien toimielinten välillä.

13. Jokainen komission jäsen varmistaa, että tieto kulkee säännöllisesti ja suoraan komission jäsenen ja parlamentin asianomaisen valiokunnan puheenjohtajan välillä.

14. Komissio ei julkista lainsäädäntöehdotusta tai muuta merkittävää aloitetta tai päätöstä, ennen kuin se on ilmoittanut tästä kirjallisesti parlamentille.

Molemmat toimielimet yksilöivät komission työohjelman perusteella yhteisestä sopimuksesta etukäteen täysistunnossa esiteltävät keskeiset aloitteet. Parlamentti voi päättää, että kyseiset keskeiset aloitteet esitellään keskustelussa, joka järjestetään välittömästi sen jälkeen, kun ne on hyväksytty komission jäsenten kollegiossa. Periaatteessa komissio esittelee nämä aloitteet ensin täysistunnossa ja vasta sen jälkeen julkisuudessa.

Molemmat toimielimet yksilöivät vastaavasti myös ehdotukset ja aloitteet, joista on tiedotettava puheenjohtajakokoukselle taikka asianmukaisella tavalla asiasta vastaavalle parlamentin valiokunnalle tai sen puheenjohtajalle.

Kyseiset päätökset tehdään 12 kohdan mukaisessa molempien toimielinten välisessä säännöllisessä vuoropuhelussa, ja ne saatetaan säännöllisesti ajan tasalle ottaen asianmukaisesti huomioon mahdollisesti ilmenevän poliittisen kehityksen.

Lisäksi komissio ilmoittaa parlamentille, myös sen valiokunnille, kattavasti ja oikea-aikaisesti muista tulevista toimintapoliittisista aloitteista ja lainsäädäntöehdotuksista, jotka eivät sisälly komission työohjelmaan, mutta jotka kuuluvat parlamentin lainsäädäntö- ja budjettivallan piiriin.

Komissio niin ikään toimittaa parlamentille, myös sen valiokunnille, jäsennellysti kattavat, oikea-aikaiset ja yksityiskohtaiset tiedot, jotta parlamentti voi hoitaa perussopimuksissa määrätyt poliittiseen valvontaan ja kuulemiseen liittyvät tehtävänsä.

15. Jos toimielinten ulkopuolella levitetään komission sisäistä asiakirjaa, josta parlamentille ei ole ilmoitettu tässä puitesopimuksessa tarkoitetulla tavalla, parlamentin puhemies voi pyytää, että tämä asiakirja toimitetaan parlamentille viipymättä, jotta se voidaan välittää parlamentin jäsenille, jotka sitä pyytävät.

16. Komissio toimittaa kaikki kansallisten asiantuntijoiden tapaamisia koskevat tiedot ja asiakirjat valmistellessaan ja pannessaan täytäntöön unionin lainsäädäntöä, mukaan lukien ei-sitovat säädökset ja säädösvallan siirron nojalla annettavat delegoidut säädökset. Komissio voi parlamentin pyynnöstä kutsua myös parlamentin asiantuntijoita osallistumaan näihin tapaamisiin.

Asiaa koskevat määräykset vahvistetaan liitteessä I.

17. Komissio tiedottaa kolmen kuukauden kuluessa parlamentin päätöslauselman hyväksymisestä parlamentille kirjallisesti toimista, joihin se on ryhtynyt parlamentin päätöslauselmissaan esittämien pyyntöjen perusteella, ja tiedottaa parlamentille tapauksista, joissa se ei ole voinut noudattaa parlamentin näkemyksiä.

Tätä ajanjaksoa voidaan lyhentää, jos pyyntö on kiireellinen. Ajanjaksoa voidaan pidentää kuukaudella, jos pyyntö edellyttää perusteellisempaa työtä ja se on asianmukaisesti perusteltu. Parlamentti varmistaa, että tiedot ovat laajalti saatavilla toimielimessä.

Parlamentti pyrkii välttämään suullisten tai kirjallisten kysymysten esittämistä aiheista, joista komissio on jo ilmoittanut kantansa parlamentille kirjallisella seurantaa koskevalla tiedonannolla.

18. Edellä olevan 12 kohdan viidennen luetelmakohdan mukaisesti parlamentti tiedottaa komissiolle asianmukaisesti, kun se aikoo laatia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan nojalla lainsäädäntöaloitetta koskevan mietinnön, jossa pyydetään ehdotusta unionin säädökseksi.

Sen jälkeen asiasta vastaava valiokunta kutsuu komission keskusteluun mietintöluonnoksesta. Keskusteluja komission kanssa ja puheenjohtajan virallisia tiedoksiantoja asiasta vastaaville komission jäsenille jatketaan tapauksen mukaan koko valmisteluprosessin ajan.

Parlamentin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan nojalla esittämään ehdotusta unionin säädökseksi koskevaan pyyntöön on liitettävä mietintö, jossa esitetään yksityiskohtaisesti syyt, joiden vuoksi parlamentti katsoo, että on valmisteltava unionin säädös perussopimusten panemiseksi täytäntöön, ottaen huomioon myös odotettavissa olevan rasitteen ja kyseessä olevan säädöksen rahoitusvaikutukset. Asiasisällöstä vastaava valiokunta voi tätä varten pyytää komissiota antamaan teknisiä neuvoja.

Komissio käsittelee ripeästi ja yksityiskohtaisesti parlamentin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan nojalla tekemät pyynnöt ehdotuksista unionin säädöksiksi, mukaan lukien ehdotukset voimassa olevan lainsäädännön muuttamisesta tai kumoamisesta.

Komissio vastaa tällaisiin pyyntöihin kolmen kuukauden kuluessa ja hyväksyy erityisen tiedonannon, jossa se esittää jatkotoimet, joihin se aikoo niiden osalta ryhtyä. Komissiota voidaan sen jälkeen pyytää antamaan täysistunnossa julkilausuma, jossa se tiedottaa parlamentille jatkotoimista, joihin se aikoo ryhtyä, tai asiasisällöstä vastaava valiokunta voi pyytää komissiota antamaan tällaiset tiedot ja keskustelemaan valiokunnan kanssa jossakin sen tulevassa kokouksessa.

Suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteita täysin kunnioittaen ja paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen ([4]) mukaisesti komissio tekee lainsäädäntöehdotuksen viimeistään vuoden kuluttua tai sisällyttää ehdotuksen seuraavan vuoden työohjelmaansa. Komissio pitää parlamentin pyydettäessä ajan tasalla valmistelutyön etenemisestä. Jos komissio ei anna ehdotusta, se ilmoittaa parlamentille tätä koskevat yksityiskohtaiset perustelut, myös kun on kyse lainsäädäntövallan käyttäjien esiin tuomista näkökohdista, jotka liittyvät eurooppalaisesta lisäarvosta ja Euroopan yhdentymisen toteutumattomuudesta aiheutuvista kustannuksista tehtyihin analyyseihin, ja toimittaa tarvittaessa analyysin mahdollisista vaihtoehdoista.

Kun parlamentti päättää talousarviomenettelyn yhteydessä ehdottaa pilottihanketta tai valmistelutoimea, joka liittyy parlamentin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan nojalla laatimaan tai hyväksymään ehdotusta unionin säädökseksi koskevaan pyyntöön, parlamentti lähettää ehdotuksensa pilottihankkeeksi tai valmistelutoimeksi komissiolle mainiten erityisesti yhteyden kyseiseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 225 artiklan nojalla laadittavaan tai hyväksyttyyn pyyntöön.

Komissio tarjoaa parlamentin pyynnöstä teknistä asiantuntemusta ja tukea tällaisen pilottihankkeen tai valmistelutoimen suunnittelussa. Pilottihankkeisiin ja valmistelutoimiin osoitetut talousarviomäärärahat voidaan käyttää vain, jos varainhoitoasetuksen ([5]) 58 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

19. Komissio sitoutuu tekemään parlamentin kanssa tiivistä yhteistyötä varhaisessa vaiheessa, kun on kyse eurooppalaisiin kansalaisaloitteisiin perustuvista lainsäädäntöaloitteita koskevista pyynnöistä.

20. Kun lainsäädäntöä koskevia aloitteita, suosituksia tai pyyntöjä esitetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 289 artiklan 4 kohdan mukaisesti, komissio tiedottaa pyydettäessä parlamentille näitä ehdotuksia koskevasta kannastaan asiasta vastaavassa parlamentin valiokunnassa.

21. Vastuuvapauden myöntämistä koskevaan menettelyyn sovelletaan 40 kohdassa vahvistettuja erityismääräyksiä.

22. Molemmat toimielimet sopivat suhteita kansallisiin parlamentteihin koskevasta yhteistyöstä.

([4]) EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.
([5]) EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

Parlamentti ja komissio tekevät yhteistyötä pannakseen täytäntöön Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta. Tähän yhteistyöhön kuuluvat järjestelyt, jotka koskevat tarvittaessa kansallisten parlamenttien antamien perusteltujen lausuntojen kääntämistä.

Jos Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevassa 7 artiklassa tarkoitetut kynnysarvot saavutetaan, komissio toimittaa kansallisten parlamenttien esittämien kaikkien perusteltujen lausuntojen käännökset ja ilmoittaa kantansa niihin.

23. Komissio toimittaa parlamentille luettelon asiantuntijaryhmistään, jotka on perustettu avustamaan komissiota sen aloiteoikeuden käyttämisessä. Luettelo saatetaan säännöllisesti ajan tasalle ja julkaistaan.

Komissio antaa tässä yhteydessä asiasta vastaavalle parlamentin valiokunnalle, valiokunnan puheenjohtajan nimenomaisesta ja perustellusta pyynnöstä, sopivalla tavalla tiedot kyseisten ryhmien toiminnasta ja kokoonpanosta.

24. Molemmat toimielimet käyvät sopivien menettelyjen avulla rakentavaa vuoropuhelua merkittävistä hallinnollisista asioista ja erityisesti kysymyksistä, jotka vaikuttavat suoraan parlamentin omaan hallintoon. Kun komissio antaa neuvostolle tietoja näistä asioista ja niiden mahdollisista rahoitusvaikutuksista, se antaa nämä tiedot yhtäaikaisesti parlamentille.

25. Kun parlamentti valmistelee työjärjestykseensä muutoksia, jotka vaikuttaisivat parlamentin suhteisiin komissioon, se lähettää kyseiset muutokset komissiolle hyvissä ajoin ennen kuin se pyytää lausuntoa komissiolta. Jos komissio aikoo antaa lausunnon, se tekee niin hyvissä ajoin ennen kyseisistä muutoksista asiasta vastaavassa valiokunnassa toimitettavaa äänestystä. Asiasta vastaava valiokunta ottaa huomioon kyseisen lausunnon ja on mielekkäällä tavalla yhteydessä komissioon ennen äänestystä asiasta vastaavassa valiokunnassa.

Toimielinten välisistä suhteista vastaavalle komission jäsenelle annetaan tilaisuus keskustella parlamentin kanssa puitesopimuksen asiaa koskevien määräysten mukaisesti ja antaa täysistunnossa julkilausuma ennen äänestystä.

26. Jos tämän puitesopimuksen mukaisesti toimitettujen tietojen yhteydessä vedotaan luottamuksellisuuteen, asiassa sovelletaan liitteen II määräyksiä.

ii) **Kansainväliset sopimukset ja laajentuminen**

27. Jotta parlamentti voi hoitaa poliittiseen valvontaan liittyvän tehtävänsä, sille tiedotetaan välittömästi ja täysimääräisesti kansainvälisiä sopimuksia koskevien neuvottelujen ja niiden tekemisen kaikista vaiheista, neuvotteluohjeiden määritteleminen mukaan luettuna. Komissio toimii siten, että se huolehtii täysipainoisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan mukaisista velvoitteistaan ja ottaa huomioon kunkin toimielimen aseman Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Komissio noudattaa liitteessä III vahvistettuja järjestelyjä.

28. Jos komissio aloittaa kolmansien maiden kanssa neuvottelut kansainvälisen sopimuksen mukaisen parlamenttien välisen yhteistyön järjestämisen yksityiskohdista, komissio pyytää parlamenttia esittämään näkemyksensä ja ottaa ne huomioon.

29. Jos komissio aikoo ehdottaa neuvostolle kansainvälisen sopimuksen väliaikaista soveltamista, se ilmoittaa asiasta parlamentille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja ilmoittaa perustelunsa tähän, pitäen mielessä, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 5 kohdassa sallitaan väliaikainen soveltaminen vain, kun se on tarpeen.

Rajoittamatta sen aloiteoikeutta ja toimielinten välistä tasapainoa täysin kunnioittaen ja ellei muiden seikkojen vuoksi ole asianmukaisesti perusteltua toimia toisin, kun komissio ehdottaa neuvoston päätöstä allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta, se ehdottaa, että neuvosto valtuuttaa komission mainitussa päätöksessä huolehtimaan väliaikaisen soveltamisen tiedoksiannosta kolmansille osapuolille siten, että parlamentti pystyy antamaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan mukaisen hyväksyntänsä kohtuullisessa ajassa. Tässä tapauksessa parlamentti pyrkii järjestämään hyväksyntämenettelyn siten, että varmistetaan, että tällainen tiedoksianto voidaan toimittaa kansainvälisen sopimuksen kolmannelle osapuolelle tai kolmansille osapuolille mahdollisimman nopeasti sen jälkeen, kun neuvoston päätös allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta on hyväksytty.

30. Komissio ilmoittaa parlamentille välittömästi ja täysipainoisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla tehdyistä ehdotuksista sekä tapauksista, joissa komissio käyttää sille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 7 kohdan nojalla annettua valtuutusta.

31. Kun komissio neuvottelee ja tekee ei-sitovia kansainvälisiä sopimuksia, se ilmoittaa asiasta parlamentille Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan 2 kohdan perusteella ja yhdenvertaisen tiedonkulun varmistamiseksi, jollei liitteessä II vahvistettujen, luottamuksellisten tietojen toimittamista koskevien sääntöjen soveltamisesta muuta johdu.

32. Kun kolmas maa hakee liittymistä kansainväliseen sopimukseen, jossa unioni on sopimuspuolena ja johon sisältyy sopimuspuolten mahdollisuus vastustaa kolmannen maan liittymistä, parlamentille tiedotetaan kyseisestä hakemuksesta samaan aikaan kuin neuvostolle.

33. Edellä 27 kohdassa mainitut tiedot toimitetaan parlamentille riittävän ajoissa, jotta se voi halutessaan ilmaista näkemyksensä asiasta ja komissio voi ottaa parlamentin näkemykset huomioon mahdollisimman hyvin. Tiedot annetaan parlamentille yleensä toimivaltaisten valiokuntien välityksellä tai tarvittaessa täysistuntojen yhteydessä.

Parlamentti ja komissio sitoutuvat luomaan asianmukaiset menettelyt ja takeet sille, että komissio välittää parlamentille luottamuksellisia tietoja liitteen II määräysten mukaisesti.

34. Molemmat toimielimet tunnustavat sen, että niiden erilaisista asemista johtuen komissio edustaa Euroopan unionia kansainvälisissä neuvotteluissa, lukuun ottamatta yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa sekä muita perussopimuksissa määriteltyjä tapauksia.

Kun komissio edustaa unionia kansainvälisissä konferensseissa, se helpottaa parlamentin pyynnöstä Euroopan parlamentin jäsenistä muodostuvan valtuuskunnan ottamista mukaan tarkkailijoiksi unionin valtuuskuntiin, jotta parlamentille tiedotetaan välittömästi ja täysimääräisesti konferenssien edistymisestä. Komissio sitoutuu tiedottamaan tarvittaessa järjestelmällisesti neuvottelujen tuloksista parlamentin valtuuskunnalle.

Euroopan parlamentin jäsenet eivät voi osallistua suoraan itse näihin neuvotteluihin. Komissio voi myöntää heille tarkkailijan aseman oikeudellisten, teknisten ja diplomaattisten mahdollisuuksien mukaisesti. Jos tämä evätään, komissio ilmoittaa parlamentille syyt epäämiseen.

Lisäksi komissio helpottaa Euroopan parlamentin jäsenten osallistumista tarkkailijoina kaikkiin toimialaansa kuuluviin asiaa koskeviin kokouksiin ennen neuvottelujaksoa ja sen jälkeen.

35. Komissio tiedottaa samoin edellytyksin parlamentille järjestelmällisesti monenvälisiin kansainvälisiin sopimuksiin, joissa unioni on mukana, perustuvien elinten kokouksista, mukaan lukien, siinä määrin kuin se on mahdollista, valmistelu- ja koordinointikokoukset, ja varmistaa, siinä määrin kuin se on mahdollista, unionin valtuuskuntiin kuuluvien Euroopan parlamentin jäsenten pääsyn näihin kokouksiin, kun näissä elimissä tehdään parlamentin hyväksyntää edellyttäviä päätöksiä tai päätöksiä, joiden toteuttaminen saattaa edellyttää säädösten antamista tavanomaisessa lainsäätämisjärjestyksessä, tai päätöksiä, joihin liittyy unionin taholta huomattavia rahoitussitoumuksia suhteessa kolmansiin maihin.

36. Komissio antaa myös kansainvälisiin konferensseihin lähetettäviin unionin valtuuskuntiin kuuluvalle parlamentin valtuuskunnalle pääsyn kaikkiin näitä tapahtumia koskeviin unionin käytettävissä oleviin palveluihin toimielinten hyvää yhteistyötä koskevan yleisen periaatteen mukaisesti ja käytettävissä olevan logistiikan huomioon ottaen.

Parlamentin puhemies lähettää komission puheenjohtajalle vähintään neljä viikkoa ennen konferenssin alkamista ehdotuksen, joka koskee unionin valtuuskuntaan sisällytettävää parlamentin valtuuskuntaa ja jossa mainitaan parlamentin valtuuskunnan puheenjohtaja sekä valtuuskuntaan kuuluvien Euroopan parlamentin jäsenten lukumäärä. Tätä määräaikaa voidaan poikkeuksellisesti lyhentää asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Parlamentin valtuuskuntaan kuuluvien Euroopan parlamentin jäsenten ja avustavan henkilöstön lukumäärä suhteutetaan unionin valtuuskunnan kokoon.

37. Komissio tiedottaa parlamentille täysimääräisesti liittymisneuvottelujen etenemisestä ja erityisesti merkittävistä näkökohdista ja kehityskuluista siten, että tämä voi esittää näkemyksensä hyvissä ajoin asianmukaisia parlamentaarisia menettelyjä noudattaen.

38. Kun parlamentti antaa 37 kohdassa tarkoitettuja kysymyksiä koskevan suosituksen työjärjestyksensä mukaisesti ja kun komissio päättää tärkeiden syiden vuoksi, että se ei voi noudattaa tätä suositusta, se selvittää nämä syyt parlamentin täysistunnossa tai asiasta vastaavan valiokunnan seuraavassa kokouksessa.

iii) **Talousarvion toteuttaminen**

39. Ennen kuin komissio tekee tuenantajamaiden konferensseissa rahoituslupauksia, jotka sisältävät uusia rahoitustoimia ja edellyttävät budjettivallan käyttäjän hyväksyntää, se tiedottaa asiasta budjettivallan käyttäjälle ja tarkastelee sen esittämiä huomautuksia. Komissio pyrkii kaikkien rahoituslupausten osalta parhaansa mukaan tiedottamaan budjettivallan käyttäjälle rahoitussitoumusten rahoituslähteistä.

40. Komissio toimittaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 319 artiklassa määrätyn, vuosittaista vastuuvapauden myöntämistä koskevan menettelyn osalta kyseisen vuoden talousarvion toteuttamiseen liittyvät sellaiset valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot, joita parlamentin työjärjestyksen mukaisesti vastuuvapauden myöntämisestä vastaavan valiokunnan puheenjohtaja tätä varten pyytää.

Jos uusia seikkoja tulee ilmi koskien aikaisempia vuosia, joiden osalta vastuuvapaus on jo myönnetty, komissio toimittaa kaikki niihin liittyvät tarpeelliset tiedot, jotta päästään molempien osapuolten kannalta hyväksyttävään ratkaisuun.

iv) **Suhteet erillisvirastoihin**

41. Sääntelyvirastojen pääjohtajiksi nimettyjen henkilöiden olisi tultava parlamentin valiokunnan järjestämiin kuulemistilaisuuksiin.

Lisäksi komissio, parlamentti ja neuvosto hyväksyivät maaliskuussa 2009 perustetun virastoja käsittelevän toimielinten välisen ryhmän työskentelyssä yhteisen lähestymistavan, joka koskee erillisvirastojen tehtävää ja asemaa unionin toimielinjärjestelmässä, vahvistaen yhteiset ohjeet, jotka koskevat näiden virastojen perustamista, rakennetta ja toimintaa sekä rahoitusta, talousarviota, valvontaa ja hallinnointia koskevia kysymyksiä.

IV. **LAINSÄÄDÄNTÖMENETTELYJÄ JA SUUNNITTELUA KOSKEVA YHTEISTYÖ**

i) **Komission työohjelma ja Euroopan unionin ohjelmasuunnittelu**

42. Komissio käynnistää unionin vuosittaisen ja monivuotisen ohjelmasuunnittelun pyrkien toimielinten välisiin sopimuksiin.

43. Komissio esittelee vuosittain työohjelmansa.

44. Molemmat toimielimet tekevät yhteistyötä liitteessä IV vahvistetun aikataulun mukaisesti.

Komissio ottaa huomioon parlamentin ilmaisemat painopistealueet.

Rajoittamatta sen aloiteoikeutta komissio antaa mahdollisimman yksityiskohtaisia tietoja siitä, mitä kussakin sen työohjelman kohdassa on suunniteltu, mukaan lukien ehdotetut lainsäädäntöaloitteet ja muut aloitteet, sekä odotettavista olevista aikatauluista.

45. Komissio selittää, miksi se ei voi tehdä työohjelmassa tarkoitettuja yksittäisiä ehdotuksia kyseisenä vuonna tai miksi se poikkeaa kyseisestä työohjelmasta. Toimielinten välisistä suhteista vastaava komission jäsen sitoutuu antamaan säännöllisesti valiokuntien puheenjohtajakokoukselle selvityksen meneillään olevan vuoden komission työohjelman poliittisen toteuttamisen suurista linjoista.

ii) **Säädösten hyväksymistä koskevat menettelyt**

46. Komissio sitoutuu tarkastelemaan huolellisesti kaikkia parlamentin lainsäädäntöehdotuksiin hyväksymiä tarkistuksia pyrkien ottamaan ne huomioon muutetussa ehdotuksessa.

Antaessaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan mukaisesti lausuntoa parlamentin tarkistuksista komissio sitoutuu ottamaan mahdollisimman tarkoin huomioon toisessa käsittelyssä hyväksytyt tarkistukset; jos komissio tärkeiden syiden vuoksi ja kollegion asiaa harkittua päättää jättää pois tai päättää olla hyväksymättä näitä tarkistuksia, se selvittää kantaansa parlamentille tai joka tapauksessa parlamentin tarkistuksista Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 7 kohdan c alakohdan mukaisesti antamassaan lausunnossa.

47. Parlamentti sitoutuu siihen, että kun se käsittelee aloitetta, jonka on tehnyt vähintään yksi neljäsosa jäsenvaltioista Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 76 artiklan mukaisesti, mietintöä ei hyväksytä asiasta vastaavassa valiokunnassa ennen kuin komissiolta on saatu lausunto aloitteesta.

Komissio sitoutuu antamaan lausuntonsa tällaisesta aloitteesta viimeistään kymmenen viikon kuluttua sen jättämisestä.

48. Komissio antaa hyvissä ajoin yksityiskohtaisen selvityksen, ennen kuin se peruuttaa jonkin ehdotuksensa, johon parlamentti on jo ilmaissut kantansa ensimmäisessä käsittelyssä. Jos asiasta vastaavat parlamentin valiokunnat sitä pyytävät, toimivaltainen komission jäsen osallistuu valiokuntien kokouksiin keskustellakseen komission jäsenten kollegion aikomuksesta peruuttaa ehdotus, mieluiten jäsenneltyyn vuoropuheluun kuuluvien keskustelujen yhteydessä.

Komissio tarkastelee aina toimikautensa alussa kaikkia ehdotuksia, joiden käsittely on vielä kesken, vahvistaakseen ne poliittisesti tai peruuttaakseen ne ja ottaa asianmukaisesti huomioon parlamentin näkemykset.

49. Parlamentin kuulemista edellyttävien erityisten lainsäädäntömenettelyjen sekä muiden menettelyjen, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 148 artiklassa tarkoitetun menettelyn, osalta komissio

i) toteuttaa toimia parantaakseen parlamentin osallistumista siten, että sen näkemykset voidaan ottaa huomioon mahdollisimman hyvin, ja erityisesti varmistaakseen, että parlamentilla on riittävästi aikaa komission ehdotuksen käsittelyyn;

ii) varmistaa, että neuvoston eri elimiä muistutetaan hyvissä ajoin siitä, että poliittinen sopimus komission ehdotuksista on tehtävä vasta parlamentin annettua lausuntonsa; komissio pyytää, että keskustelu asiasta päätetään ministeritasolla vasta sitten, kun neuvoston jäsenille on annettu kohtuullisesti aikaa tutustua parlamentin lausuntoon;

iii) varmistaa, että neuvosto noudattaa Euroopan unionin tuomioistuimen vahvistamia periaatteita, jotka koskevat parlamentin kuulemista uudelleen siinä tapauksessa, että neuvosto muuttaa huomattavasti komission ehdotusta; komissio tiedottaa parlamentille mahdollisesti tekemistään muistutuksista, jotka koskevat uudelleen kuulemisen välttämättömyyttä;

iv) sitoutuu tarvittaessa peruuttamaan parlamentin hylkäämät lainsäädäntöehdotukset; siinä tapauksessa, että se tärkeiden syiden vuoksi ja komission jäsenten kollegion asiaa harkittua päättää pitäytyä ehdotuksessaan, komissio selvittää nämä syyt parlamentille annettavassa julkilausumassa.

50. Komissio toteuttaa asianmukaisia jatkotoimia vastauksena parlamentin puhemiehen pyyntöihin toimielinten välisen tapaamisen järjestämiseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 324 artiklan nojalla.

51. Parantaakseen lainsäädäntötyön suunnittelua parlamentti sitoutuu

i) suunnittelemaan esityslistojensa lainsäädäntöosat siten, että ne ovat sopusoinnussa voimassa olevan komission työohjelman ja parlamentin siitä antamien päätöslauselmien kanssa, pyrkien erityisesti parantamaan ensisijaisten keskustelujen suunnittelua;

ii) noudattamaan kohtuullisia määräaikoja vahvistaessaan kantansa ensimmäisessä käsittelyssä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä tai antaessaan lausuntonsa kuulemismenettelyssä edellyttäen, että se on menettelyn kannalta hyödyllistä;

iii) nimittämään tulevien ehdotusten esittelijät mahdollisuuksien mukaan heti komission työohjelman hyväksymisen jälkeen;

iv) antamaan ehdottoman etusijan uudelleenkuulemispyyntöjen käsittelylle edellyttäen, että sille on toimitettu kaikki tarpeelliset tiedot.

52. Parlamentti ja komissio palauttavat mieliin, että rajoittamatta muiden perussopimuksissa määrättyjen menettelyjen soveltamista Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 122 artiklaan on mahdollista turvautua ainoastaan poikkeuksellisesti ja kyseisessä määräyksessä vahvistetuin tiukoin edellytyksin.

Komissio sitoutuu antamaan viipymättä kattavat perustelut ja tiedot niistä poikkeus- ja hätätapauksista, joissa komission ehdotukset perustuvat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 122 artiklaan.

Aina, kun ehdotetulla säädöksellä voi olla mahdollisesti huomattavia vaikutuksia unionin talousarvioon, sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 122 artiklaan perustuvien sellaisten uusien ehdotusten talousarviovalvonnasta, joilla on mahdollisesti huomattavia talousarviovaikutuksia, 16 päivänä joulukuuta 2020 allekirjoitetussa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisessä julistuksessa ([6]) vahvistettua menettelyä.

Asiasta vastaava komission jäsen antaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 122 artiklaan perustuvan säädöksen voimaantulosta ja sen jälkeen asianmukaisin väliajoin parlamentin puhemiehen pyynnöstä kyseisen säädöksen täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen, johon sisältyy arvio säädöksestä.

53. Jos se on odottamattomien tapahtumien vuoksi perusteltua, komissio voi pyytää parlamenttia päättämään ehdotuksesta kiireellisesti.

Tällainen pyyntö on esitettävä kirjallisesti ja perusteltava, ja perusteluissa on oltava ehdotuksen perustelut ja tarvittaessa maininta oikeudellisesti edellytetyistä määräajoista.

Ennen kiireellistä menettelyä koskevasta pyynnöstä toimitettavaa äänestystä komissiolle annetaan sen pyynnöstä tilaisuus antaa täysistunnossa julkilausuma, jossa se selvittää syyt pyyntöönsä.

54. Komissio varmistaa, että sen vastuulle kuuluvat vaikutusten arvioinnit tehdään soveltaen avointa menettelyä, jolla taataan riippumaton arviointi. Vaikutusten arvioinnin tulokset julkaistaan oikea-aikaisesti, ja niissä otetaan huomioon eri skenaariot, toimenpiteiden toteuttamatta jättäminen mukaan luettuna, ja ne esitellään periaatteessa asiasta vastaavalle parlamentin valiokunnalle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen pöytäkirjassa N:o 1 ja 2 tarkoitetun kansallisille parlamenteille tietojen antamisen aikana.

55. Komissio käyttää tarvittaessa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ei-sitovaa lainsäädäntöä niillä aloilla, joilla parlamentti yleensä osallistuu lainsäädäntömenettelyyn, annettuaan ensin parlamentille mahdollisuuden ilmaista näkemyksensä. Komissio antaa parlamentille yksityiskohtaisen selvityksen siitä, kuinka sen näkemykset on otettu huomioon ehdotusta hyväksyttäessä.

56. Varmistaakseen unionin lainsäädännön osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen ja soveltamisen paremman seurannan komissio ja parlamentti pyrkivät sisällyttämään säädöksiin pakollisen vastaavuustaulukon ja täytäntöönpanoa koskevan sitovan määräajan, joka ei direktiivien osalta saa yleensä olla pidempi kuin kaksi vuotta.

Komissio antaa erityiskertomusten ja unionin lainsäädännön soveltamista koskevan vuosittaisen selonteon lisäksi parlamentille yhteenvetona tiedot kaikista rikkomusmenettelyistä alkaen virallisista ilmoituksista ja parlamentin niin pyytäessä myös tapauskohtaisesti ja noudattaen luottamuksellisuutta koskevia määräyksiä ja erityisesti Euroopan unionin tuomioistuimen tunnustamia luottamuksellisuutta koskevia määräyksiä asioista, joita rikkomusmenettely koskee.

V. **KOMISSION OSALLISTUMINEN PARLAMENTIN MENETTELYIHIN**

57. Komissio on pyydettäessä paikalla parlamentin täysistunnoissa tai muissa kokouksissa.

Komissio varmistaa, että komission jäsenet ovat paikalla täysistunnoissa joko käsiteltäessä heidän vastuualueeseensa kuuluvia esityslistan kohtia tai parlamentin osana sen poliittiseen valvontaan liittyvää tehtävää esittämästä erityisestä pyynnöstä, paitsi jos heidän poissaoloonsa on asianmukaisesti perusteltuja syitä. Jos se on jonkin esityslistan kohdan erityisten seikkojen vuoksi perusteltua, parlamentti voi pyytää, että komission tietyn jäsenen olisi oltava paikalla täysistunnossa.

([6]) EUVL C 444 I, 22.12.2020, s. 5.

Jos täysistunnon esityslistaan tehdään muutoksia, komissio pyrkii kaikin keinoin varmistamaan kyseisiä esityslistan kohtia vastaavan asianmukaisen edustuksen.

Parlamentti pyrkii varmistamaan, että komission tietyn jäsenen vastuualueeseen kuuluvat istuntojakson esityslistalla olevat kohdat kootaan pääsääntöisesti yhteen. Jos komissio ehdottaa jollekin esityslistan kohdalle tiettyä käsittelyajankohtaa helpottaakseen asiasta vastaavan komission jäsenen osallistumista, parlamentti pyrkii ottamaan kyseisen pyynnön huomioon.

58. Parlamentti voi kullakin istuntojaksolla kutsua komission kyselytunnille, joka kestää enintään 90 minuuttia ja jonka teemana on yksi tai useampi aihe, jonka puheenjohtajakokous päättää viimeistään kulloistakin istuntojaksoa edeltävän viikon torstaina. Kyselytunnille osallistuvilla komission jäsenillä on oltava siihen teemaan liittyvä vastuualue, josta heille on tarkoitus esittää kysymyksiä.

Kyselytunti voidaan järjestää myös komission puheenjohtajan kanssa tämän saatua kutsun parlamentin puhemieheltä.

59. Komission jäseniä kuullaan heidän pyynnöstään.

Molemmat toimielimet sopivat toimielimille myönnettävän puheajan jakamista koskevista yleisistä määräyksistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 230 artiklan soveltamista.

Molemmat toimielimet sopivat, että niiden viitteellistä puheajan jakamista olisi noudatettava.

60. Komission jäsenten läsnäolon varmistamiseksi parlamentti sitoutuu tekemään parhaansa, jotta lopullista esityslistaluonnosta noudatetaan.

Parlamentti ilmoittaa välittömästi komissiolle, jos se tekee muutoksia lopulliseen esityslistaluonnokseen tai siirtää kohtien käsittelyjärjestystä istuntojakson esityslistan sisällä. Komissio tekee parhaansa, jotta asiasta vastaava komission jäsen on paikalla.

61. Komissio voi tehdä ehdotuksia kohtien sisällyttämiseksi esityslistalle, ei kuitenkaan enää sen kokouksen jälkeen, jossa puheenjohtajakokous päättää istuntojakson lopullisesta esityslistaluonnoksesta. Parlamentti ottaa tällaiset ehdotukset mahdollisimman tarkoin huomioon.

62. Parlamentin valiokuntien on pyrittävä noudattamaan esityslistaluonnostaan ja esityslistaansa.

Komissiolle ilmoitetaan välittömästi, jos parlamentin valiokunta tarkistaa esityslistaluonnostaan tai esityslistaansa. Parlamentin valiokuntien on erityisesti pyrittävä noudattamaan kohtuullisia määräaikoja, jotta komission jäsenten on mahdollista olla läsnä niiden kokouksissa.

63. Komission jäsenet ja parlamentin vastaavien valiokuntien puheenjohtajat laativat yhdessä vuotuisen aikataulun heidän läsnäololleen heidän vastuualuettaan vastaavissa valiokunnissa jäsenneltyä vuoropuhelua ja muita keskusteluja varten.

64. Kun komission jäseniä kutsutaan parlamentin valiokuntien kokouksiin, he osallistuvat niihin keskustellakseen tiettyihin menettelyihin tai unionin säädösten ja ohjelmien täytäntöönpanoon liittyvistä kysymyksistä tai antaakseen tietoja kyseistä valiokuntaa askarruttavista asioista, paitsi jos heidän poissaoloonsa on asianmukaisesti perusteltuja syitä.

Siinä tapauksessa, että komission jäsentä ei ole nimenomaisesti pyydetty olemaan läsnä valiokunnan kokouksessa, komissio varmistaa, että sitä edustaa korkea-arvoinen virkamies, joka pystyy antamaan valiokunnan jäsenten kysymyksiin asiasisältöön liittyviä vastauksia.

65. Kun valiokunta pyytää tietoja hyvissä ajoin kirjallisesti, komissio vastaa ajoissa niin, että valiokunta voi ottaa ne huomioon valmistellessaan parlamentin kantaa. Valiokunta pyrkii varmistamaan, että kirjallisissa pyynnöissä ei toisteta seikkoja, joita on jo käsitelty komission jäsenten kanssa käydyn jäsennellyn vuoropuhelun tai keskustelun yhteydessä.

66. Parlamentin valiokunnat pyrkivät sovittamaan toimintansa yhteen ja välttämään samasta aiheesta pidettäviä samanaikaisia kokouksia ja pyrkivät pidättymään esityslistasta poikkeamisesta, jotta komissio voi varmistaa edustuksensa asianmukaisen tason.

Jos korkean tason virkamiestä (pääosaston pääjohtajaa tai johtajaa) on pyydetty olemaan läsnä komission ehdotusta käsittelevässä valiokunnan kokouksessa, komission edustaja voi osallistua asian käsittelyyn.

VI. **LOPPUMÄÄRÄYKSET**

67. Komissio vahvistaa sitoutuvansa tarkastelemaan mahdollisimman pian säädöksiä, joita ei ole mukautettu valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa, jotta se voi arvioida, onko näitä välineitä mukautettava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklalla käyttöön otettuun delegoitujen säädösten järjestelmään.

Lopullisena tavoitteena on perussopimuksen kanssa täysin yhdenmukainen ja johdonmukainen delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten järjestelmä, ja siihen olisi päästävä arvioimalla vaiheittain nykyisin valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn piiriin kuuluvien toimenpiteiden luonnetta ja sisältöä, jotta ne voidaan mukauttaa aikanaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklassa määrättyyn järjestelmään.

68. Tämän puitesopimuksen määräykset täydentävät toimielinten välistä sopimusta paremmasta lainsäädännöstä vaikuttamatta sen soveltamiseen, eivätkä ne edellytä toimielinten välisen sopimuksen tarkistamista.

Parlamentti ja komissio sopivat, että lainsäädännön parantamista koskevaa nykyistä toimielinten välistä yhteysmekanismia on vahvistettava poliittisella ja teknisellä tasolla, jotta kyetään varmistamaan parlamentin, komission ja neuvoston tehokas yhteistyö.

69. Komissio sitoutuu käynnistämään unionin vuotuisten ja monivuotisten ohjelmien laatimisen pyrkien toimielinten välisiin sopimuksiin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan mukaisesti.

70. Molemmat toimielimet sopivat kunkin vaalikauden aikana yhteisesti siitä, olisiko tämän puitesopimuksen ja sen liitteiden täytäntöönpanoa tarkasteltava uudelleen.

Tehty Strasbourgissa 28 päivänä huhtikuuta 2026.

Euroopan parlamentin puolesta	*Euroopan komission puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
Roberta METSOLA	Ursula VON DER LEYEN

LIITE I

Komission tapaamiset kansallisten asiantuntijoiden kanssa

Tässä liitteessä vahvistetaan puitesopimuksen 16 kohdan täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset määräykset.

1. **Soveltamisala**

Puitesopimuksen 16 kohdan määräykset koskevat seuraavia kokouksia:

1) komission kokoukset, jotka pidetään komission perustamissa asiantuntijaryhmissä ja joihin kutsutaan kansallisia viranomaisia kaikista jäsenvaltioista, jos ne koskevat unionin lainsäädännön, myös ei-sitovan lainsäädännön ja delegoitujen säädösten, valmistelua ja täytäntöönpanoa;

2) komission ad hoc -kokoukset, joihin kutsutaan kansallisia asiantuntijoita kaikista jäsenvaltioista, jos ne koskevat unionin lainsäädännön, myös ei-sitovan lainsäädännön ja delegoitujen säädösten, valmistelua ja täytäntöönpanoa.

Puitesopimusta ei sovelleta komiteamenettelyyn osallistuvien komiteoiden kokouksiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta nykyisiä ja tulevia erityisjärjestelyjä, jotka koskevat tietojen antamista Euroopan parlamentille komission täytäntöönpanovallan käytöstä ([1]).

2. **Parlamentille annettavat tiedot**

Komissio sitoutuu lähettämään Euroopan parlamentille samat edellä mainittuja kokouksia koskevat asiakirjat kuin mitä se lähettää kansallisille viranomaisille. Komissio lähettää nämä asiakirjat, esityslistat mukaan luettuina, parlamentin asiointipostilaatikkoon samaan aikaan kuin ne lähetetään kansallisille asiantuntijoille.

3. **Parlamentin asiantuntijoiden kutsuminen**

Komissio voi parlamentin pyynnöstä päättää esittää parlamentille kutsun lähettää parlamentin asiantuntijoita 1 kohdassa tarkoitettuihin kansallisten asiantuntijoiden kanssa järjestettäviin komission kokouksiin.

([1]) Parlamentille komiteamenettelyyn osallistuvien komiteoiden työstä annettavat tiedot ja komiteamenettelyjen kulkua koskevat parlamentin erioikeudet määritellään selkeästi muissa välineissä: 1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj), 2) komiteamenettelyjä koskeva 3 päivänä kesäkuuta 2008 tehty Euroopan parlamentin ja komission välinen toimielinten välinen sopimus (EUVL C 143, 10.6.2008, s. 1) ja 3) välineet, joita tarvitaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 291 artiklan täytäntöön panemiseen.

LIITE II

Luottamuksellisten tietojen toimittaminen parlamentille

1. **Soveltamisala**

1.1 Tässä liitteessä määrätään 1.2 kohdassa määriteltyjen luottamuksellisten tietojen toimittamisesta komissiolta parlamentille ja niiden käsittelystä parlamentin käyttäessä erioikeuksiaan ja toimivaltaansa. Molemmat toimielimet toimivat vilpittömän yhteistyön vastavuoroista velvoitetta noudattaen, täydellisen keskinäisen luottamuksen hengessä ja noudattaen tarkoin perussopimusten asiaa koskevia määräyksiä.

1.2 'Tiedolla' tarkoitetaan kaikkea suullista ja kirjallista tietoa sen muodosta ja antajasta riippumatta.

1.2.1 'Luottamuksellisella tiedolla' tarkoitetaan 1.2.2 kohdassa määriteltyä EU:n turvallisuusluokiteltua tietoa ja 1.2.3 kohdassa määriteltyä arkaluonteista turvallisuusluokittelematonta tietoa.

1.2.2 'EU:n turvallisuusluokitellulla tiedolla' tarkoitetaan mitä tahansa tietoa ja aineistoa, jonka turvallisuusluokitus on 'TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET', 'SECRET UE/EU SECRET', 'CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL' tai 'RESTREINT UE/EU RESTRICTED' tai jossa on vastaavat kansalliset tai kansainväliset turvallisuusluokitusmerkinnät ja jonka luvaton ilmitulo saattaisi vaihtelevassa määrin vahingoittaa unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion etuja riippumatta siitä, onko tällainen tieto peräisin unionin sisältä vai onko se saatu jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta vai kansainvälisiltä järjestöiltä.

a) TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET: Tätä luokitusta sovelletaan vain sellaiseen tietoon ja aineistoon, jonka luvaton ilmitulo saattaisi vahingoittaa poikkeuksellisen vakavasti unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisia etuja.

b) SECRET UE/EU SECRET: Tätä luokitusta sovelletaan vain sellaiseen tietoon ja aineistoon, jonka luvaton ilmitulo saattaisi vahingoittaa vakavasti unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisia etuja.

c) CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL: Tätä luokitusta sovelletaan sellaiseen tietoon ja aineistoon, jonka luvaton ilmitulo saattaisi vahingoittaa unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisia etuja.

d) RESTREINT UE/EU RESTRICTED: Tätä luokitusta sovelletaan sellaiseen tietoon ja aineistoon, jonka luvattomasta ilmitulosta saattaisi olla haittaa unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion eduille.

1.2.3 'Arkaluonteisella turvallisuusluokittelemattomalla tiedolla' tarkoitetaan mitä tahansa tietoa tai aineistoa, joka ei ole EU:n turvallisuusluokiteltua tietoa ja joka on suojattava perussopimuksissa tai niiden täytäntöön panemiseksi annetuissa säädöksissä vahvistettujen oikeudellisten velvoitteiden taikka sen arkaluonteisuuden vuoksi, kuten salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa.

1.3 Komissio toimittaa tämän liitteen määräysten mukaisesti parlamentille oikea-aikaisesti EU:n turvallisuusluokitellut tiedot ja arkaluonteiset turvallisuusluokittelemattomat tiedot, jotta parlamentti voi hoitaa perussopimusten mukaisen tehtävänsä. Se tekee näin omasta aloitteestaan tai jonkin 1.4 kohdassa mainitun parlamentin elimen tai toimenhaltijan pyynnöstä, joka olisi esitettävä oikea-aikaisesti.

1.4 Seuraavat voivat pyytää komissiolta EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja ja arkaluonteisia turvallisuusluokittelemattomia tietoja tämän liitteen yhteydessä:

— parlamentin puhemies,

— parlamentin asianomaisten valiokuntien puheenjohtajat,

— puhemiehistö ja puheenjohtajakokous,

— kansainväliseen konferenssiin lähetettyyn unionin valtuuskuntaan kuuluvan parlamentin valtuuskunnan johtaja.

1.5 Tämän liitteen soveltamisalaan eivät kuulu rikkomusmenettelyihin tai kilpailun alalla noudatettaviin menettelyihin liittyvät tiedot, jos 1.4 kohdassa mainitun parlamentin elimen tai toimenhaltijan esittäessä pyyntönsä ei ole annettu nämä tiedot kattavaa komission lopullista päätöstä tai Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiota, eivätkä myöskään unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevat tiedot. Tämä ei rajoita puitesopimuksen 56 kohdan soveltamista eikä talousarvion valvontaa koskevia parlamentin oikeuksia.

1.6 Nämä määräykset eivät rajoita Euroopan parlamentin tutkintaoikeuden käyttämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 19 päivänä huhtikuuta 1995 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission päätöksen 95/167/EY, Euratom, EHTY ([1]) eivätkä Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) perustamisesta 28 päivänä huhtikuuta 1999 tehdyn komission päätöksen 1999/352/EY, EHTY, Euratom ([2]) soveltamista.

2. **Yleiset säännöt**

2.1 Komissio toimittaa 1.3 kohdan mukaisesti parlamentille viipymättä kaikki EU:n turvallisuusluokitellut tiedot ja arkaluonteiset turvallisuusluokittelemattomat tiedot, jotka ovat tarpeen parlamentin käyttäessä erioikeuksiaan ja toimivaltaansa. Toimivaltaansa käyttäessään ja tehtäviään hoitaessaan molemmat toimielimet kunnioittavat

— perusihmisoikeuksia, mukaan lukien oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja oikeus yksityisyyden suojaan,

— oikeudenkäynti- ja kurinpitomenettelyjä koskevia määräyksiä ja säännöksiä,

— liikesalaisuuksien ja kauppasuhteiden suojaa,

— unionin etujen suojaa, erityisesti yleiseen turvallisuuteen, puolustukseen, kansainvälisiin suhteisiin, valuutan vakauteen ja taloudellisiin etuihin liittyvien etujen suojaa.

Jos asiassa ei päästä yhteisymmärrykseen, se siirretään parlamentin puhemiehen ja komission puheenjohtajan ratkaistavaksi.

Jäsenvaltiosta, toisesta toimielimestä, kansainvälisestä järjestöstä tai kolmannesta maasta peräisin olevat EU:n turvallisuusluokitellut tiedot ja arkaluonteiset turvallisuusluokittelemattomat tiedot toimitetaan, niiden turvallisuusluokitusta alennetaan tai niiden turvallisuusluokitus poistetaan vain, jos kyseinen valtio, toimielin, kansainvälinen järjestö tai kolmas maa antaa siihen suostumuksensa.

2.2 EU:n turvallisuusluokitellut tiedot ja arkaluonteiset turvallisuusluokittelemattomat tiedot toimitetaan parlamentille, joka käsittelee ja suojaa ne molempien toimielinten soveltamien turvallisuutta koskevien yhteisten vähimmäisvaatimusten mukaisesti.

Kun turvallisuusluokiteltu tieto on peräisin komissiolta, se varmistaa, että sovelletaan asianmukaisia turvallisuusluokitustasoja kansainvälisten standardien ja määritelmien sekä komission sisäisten sääntöjen mukaisesti, samalla kun otetaan asianmukaisesti huomioon, että parlamentin on saatava EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja voidakseen käyttää tehokkaasti toimivaltaansa ja erioikeuksiaan.

2.3 Jos tiedon luottamuksellisuudesta tai sen asianmukaisesta turvallisuusluokitustasosta on epäilyjä tai jos on tarpeen määrittää asianmukaiset järjestelyt tiedon toimittamiseksi jonkin 3.2 kohdassa esitetyn vaihtoehdon mukaisesti, molemmat toimielimet kuulevat toisiaan viipymättä ja ennen asiakirjan lähettämistä. Näissä kuulemisissa parlamenttia edustaa asianomaisen parlamentin elimen puheenjohtaja, tarvittaessa yhdessä esittelijän kanssa, tai pyynnön esittänyt toimenhaltija. Komissiota edustaa asiasta vastaava komission jäsen kuultuaan ensin turvallisuusasioista vastaavaa komission jäsentä. Jos asiassa ei päästä yhteisymmärrykseen, se siirretään parlamentin puhemiehen ja komission puheenjohtajan ratkaistavaksi.

([1]) EYVL L 113, 19.5.1995, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1995/167/oj.
([2]) EYVL L 136, 31.5.1999, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1999/352/oj.

2.4 Jos 2.3 kohdassa tarkoitetussa menettelyssä ei päästä yhteisymmärrykseen, parlamentin puhemies pyytää pyynnön esittäneen parlamentin elimen tai toimenhaltijan perustellusta pyynnöstä komissiota toimittamaan vastaavasti merkityssä asianmukaisessa määräajassa kyseiset EU:n turvallisuusluokitellut tiedot ja arkaluonteiset turvallisuusluokittelemattomat tiedot ja valitsee järjestelyt tämän liitteen 3.2 kohdassa esitetyistä vaihtoehdoista. Komissio ilmoittaa parlamentille ennen määräajan päättymistä kirjallisesti lopullisen kantansa. Parlamentti varaa itselleen oikeuden käyttää tarvittaessa kanneoikeuttaan.

2.5 Pääsy EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin myönnetään henkilöturvallisuusselvitykseen sovellettavien sääntöjen mukaisesti.

2.5.1 Pääsy TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET-, SECRET UE/EU SECRET- ja CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL -turvallisuusluokkien tietoihin voidaan myöntää vain niille pääsihteeristössä tai parlamentin poliittisessa ryhmässä työskenteleville virkamiehille ja väliaikaisille ja sopimussuhteisille toimihenkilöille sekä kansallisille asiantuntijoille, joille tämä tieto on ehdottoman välttämätön, jotka on nimetty henkilöiksi, joilla on tiedonsaantitarve, ja joille on tehty asianmukainen turvallisuusselvitys.

2.5.2 Parlamentin erioikeudet ja toimivallan huomioon ottaen parlamentin puhemies voi myöntää pääsyn CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL -turvallisuusluokan tietoihin jäsenelle, jolle ei anneta pääsyä hänen tehtäviensä vuoksi sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla, josta jäsen on valittu, ja jolle ei voi tehdä asianmukaista turvallisuusselvitystä siksi, että tällaista menettelyä ei ole siinä jäsenvaltiossa, josta jäsen on valittu, sen jälkeen, kun kyseinen jäsen on allekirjoittanut juhlallisen vakuutuksen siitä, ettei hän paljasta tätä tietoa kenellekään kolmannelle osapuolelle, ja edellyttäen, ettei parlamentti ole saanut toimivaltaiselta kansalliselta turvallisuusviranomaiselta tietoa, jossa neuvotaan olemaan myöntämättä tällaista pääsyä.

Pääsy SECRET UE/EU SECRET -turvallisuusluokan tietoihin myönnetään jäsenille, joille on tehty asianmukainen turvallisuusselvitys tai joille annetaan pääsy EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin heidän tehtäviensä vuoksi kansallisen lainsäädännön nojalla.

2.5.3 Pyynnön yhteydessä ilmoitetaan yksityiskohtaiset tiedot henkilöryhmästä tai henkilöryhmistä, jolle tai joille pyydetään pääsyä EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin ja arkaluonteisiin turvallisuusluokittelemattomiin tietoihin.

Ennen kuin pääsy tällaisiin tietoihin myönnetään, kullekin henkilölle on ilmoitettava tiedon luottamuksellisuuden tasosta ja siitä aiheutuvista turvallisuusvelvoitteista.

3. **Järjestelyt EU:n turvallisuusluokiteltuihin ja arkaluonteisiin turvallisuusluokittelemattomiin tietoihin pääsyä ja niiden käsittelyä varten**

3.1 Edellä 2.2 ja 2.3 kohdassa ja tarpeen mukaan 2.4 kohdassa esitettyjä menettelyjä noudattaen toimitetut EU:n turvallisuusluokitellut tiedot annetaan komission puheenjohtajan tai komission jäsenen vastuulla pyynnön esittäneen parlamentin elimen tai toimenhaltijan saataville seuraavien edellytysten mukaisesti:

Parlamentti ja komissio varmistavat, että EU:n turvallisuusluokiteltu tieto tallennetaan tai kirjataan sen jäljitettävyyden varmistamiseksi.

Tämä tarkoittaa täsmällisemmin ilmaistuna, että CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL- ja SECRET UE/EU SECRET -turvallisuusluokkiin kuuluva EU:n turvallisuusluokiteltu tieto toimitetaan komission toimivaltaisesta EU:n turvallisuusluokitellun tiedon kirjaamosta parlamentin EU:n turvallisuusluokitellun tiedon kirjaamoon, joka vastaa sen asettamisesta pyynnön esittäneen parlamentin elimen tai toimenhaltijan saataville.

Komissio ja pyynnön esittänyt parlamentin elin tai toimenhaltija sopivat TRÈS SECRET UE/EU TOP SECRET -turvallisuusluokkaan kuuluvan EU:n turvallisuusluokitellun tiedon toimittamista koskevista lisäjärjestelyistä, joilla pyritään varmistamaan turvallisuusluokitusta vastaava suojan taso.

3.2 Tietojen saannista ja luottamuksellisuuden säilymiseksi noudatettavista järjestelyistä sovitaan yhteisesti ennen tietojen toimittamista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2.2, 2.3 ja 2.4 kohdan määräysten soveltamista. Kyseisestä politiikan alasta vastaavan komission jäsenen ja pyynnön esittäneen (puheenjohtajansa edustaman) parlamentin elimen tai toimenhaltijan sopimuksessa on erityisesti määrättävä siitä, että asianmukaisen luottamuksellisuuden tason varmistamiseksi valitaan yksi 3.2.1 ja 3.2.2 kohdassa esitetyistä vaihtoehdoista.

3.2.1 EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen vastaanottajiksi olisi valittava yksi seuraavista vaihtoehdoista:

— ainoastaan parlamentin puhemies tapauksissa, joissa se on perusteltua täysin poikkeuksellisista syistä,

— puhemiehistö ja/tai puheenjohtajakokous,

— parlamentin asiasta vastaavan valiokunnan puheenjohtaja ja esittelijä,

— kaikki parlamentin asiasta vastaavan valiokunnan jäsenet (varsinaiset jäsenet ja varajäsenet),

— kaikki Euroopan parlamentin jäsenet.

CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL- tai sitä korkeamman turvallisuusluokan tietoja ei saa julkistaa tai toimittaa millekään muulle vastaanottajalle ilman komission suostumusta.

RESTREINT UE/EU RESTRICTED -turvallisuusluokan tietoja ei saa julkistaa ilman komission suostumusta.

Rajoittamatta 2.1 kohdan viimeisen virkkeen soveltamista RESTREINT UE/EU RESTRICTED -turvallisuusluokan tietoja saa toimittaa parlamentin sisällä niille jäsenille, pääsihteeristössä tai parlamentin poliittisessa ryhmässä työskenteleville virkamiehille ja väliaikaisille ja sopimussuhteisille toimihenkilöille sekä kansallisille asiantuntijoille, joille on asianmukaisesti selvitetty heidän velvollisuutensa ja joilla on tiedonsaantitarve.

Parlamentti ilmoittaa komissiolle ne henkilöryhmät, jotka ovat saaneet pääsyn RESTREINT UE/EU RESTRICTED -turvallisuusluokan tietoihin. Parlamentti pitää kirjaa niistä henkilöistä, jotka ovat tutustuneet EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin.

3.2.2 EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyä koskevissa järjestelyissä olisi huolehdittava seuraavista vaihtoehdoista:

a) tietojen tutkiminen turva-alueella, jos tiedot ovat CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL- tai sitä korkeamman turvallisuusluokan tietoja;

b) kokouksen pitäminen suljetuin ovin siten, että läsnä ovat vain puhemiehistön jäsenet, puheenjohtaja-kokouksen jäsenet tai asiasta vastaavan parlamentin valiokunnan varsinaiset jäsenet ja varajäsenet sekä ne pääsihteeristössä tai parlamentin poliittisessa ryhmässä työskentelevät virkamiehet ja väliaikaiset ja sopimussuhteiset toimihenkilöt sekä kansalliset asiantuntijat, jotka puheenjohtaja on etukäteen nimennyt henkilöiksi, joilla on tiedonsaantitarve, ja joiden läsnäolo on ehdottoman välttämätöntä, edellyttäen, että heille on tehty vaadittavan tasoinen turvallisuusselvitys, kun seuraavat edellytykset otetaan huomioon:

— kaikki asiakirjat numeroidaan, jaetaan kokouksen alussa ja kerätään takaisin sen päättyessä; niistä ei saa tehdä muistiinpanoja eikä ottaa valokopioita;

— kokouksen pöytäkirjaan ei tehdä mainintoja luottamuksellisena käsitellystä asiasta käydystä keskustelusta.

Asiakirjoista voidaan ennen niiden luovuttamista poistaa kaikki henkilötiedot.

Parlamentissa oleville vastaanottajille suullisesti annettaviin EU:n turvallisuusluokiteltuihin tietoihin ja arkaluonteisiin turvallisuusluokittelemattomiin tietoihin sovelletaan vastaavaa suojan tasoa kuin tällaisiin kirjallisina annettaviin tietoihin. Tähän voi kuulua tiedon vastaanottajien juhlallinen vakuutus siitä, että he eivät paljasta tiedon sisältöä kenellekään kolmannelle osapuolelle.

3.2.3 Kun kirjallista tietoa tutkitaan turva-alueella, parlamentin on varmistettava, että seuraavat järjestelyt toteutetaan:

— EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen turvallinen säilytysjärjestelmä;

— turva-alue ilman kopiokoneita, puhelimia, telekopiolaitteita, skannereita tai muita asiakirjojen jäljentämiseen tai välittämiseen soveltuvia teknisiä välineitä tms.;

— turva-alueelle pääsyä koskevat turvajärjestelyt, joihin kuuluu muun muassa, että pääsy kirjataan ja kuitataan allekirjoituksella ja että annetaan vakuutus olla levittämättä tarkasteltuja EU:n turvallisuusluokiteltuja tietoja.

3.2.4 Edellä esitetty ei estä sopimasta toimielinten välillä muista vastaavista järjestelyistä.

3.3 Edellä 2.2 ja 2.3 kohdassa esitettyjä menettelyjä noudattaen toimitetut arkaluonteiset turvallisuusluokittelemattomat tiedot asetetaan parlamentin työjärjestyksen nojalla asiasta vastaavan parlamentin elimen tai toimenhaltijan saataville, kun on kyse komission aloitteesta toimitettavista tiedoista, ja pyynnön esittäneen parlamentin elimen tai toimenhaltijan saataville, kun on kyse pyynnöstä. Tiedot toimitetaan salattuina parlamentin valvonnassa olevaa salausarkkitehtuuria ja avainta käyttäen tiedonsaantitarpeen pohjalta ja asiaa koskevien käsittelyohjeiden mukaisesti.

Arkaluonteisia turvallisuusluokittelemattomia tietoja ei saa julkistaa ilman komission suostumusta. Rajoittamatta 2.1 kohdan viimeisen virkkeen soveltamista arkaluonteisia turvallisuusluokittelemattomia tietoja saa toimittaa parlamentin sisällä niille jäsenille, pääsihteeristössä tai parlamentin poliittisessa ryhmässä työskenteleville virkamiehille ja väliaikaisille ja sopimussuhteisille toimihenkilöille sekä kansallisille asiantuntijoille, joille on asianmukaisesti selvitetty heidän velvollisuutensa ja joilla on tiedonsaantitarve.

Parlamentti ilmoittaa komissiolle ne henkilöryhmät, jotka ovat saaneet pääsyn tällaisiin tietoihin. Parlamentti pitää kirjaa niistä henkilöistä, jotka ovat saaneet pääsyn arkaluonteisiin turvallisuusluokittelemattomiin tietoihin.

3.4 Kun on kyse todistetusta tai epäillystä komission toimittamien EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen tai arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen katoamisesta tai vaarantumisesta, Euroopan parlamentin turvallisuusviranomainen ilmoittaa asiasta välittömästi komission turvallisuusviranomaiselle. Euroopan parlamentin turvallisuusviranomainen aloittaa tutkinnan ja ilmoittaa komission turvallisuusviranomaiselle sen tuloksista ja toimista, joilla tapauksen toistuminen pyritään estämään.

Jos tätä liitettä tai parlamentin sisäisiä turvallisuussääntöjä ei noudateta, sovelletaan parlamentin jäsenten osalta määrättäviä seuraamuksia koskevia, parlamentin työjärjestyksessä vahvistettuja määräyksiä ja parlamentin virkamiesten ja muiden työntekijöiden osalta henkilöstösääntöjen 86 artiklan tai Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen ([3]) 49 artiklan sovellettavia sääntöjä sekä muita sovellettavia sääntöjä.

4. **Loppumääräykset**

4.1 Komissio ja parlamentti toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet tämän liitteen määräysten täytäntöönpanemiseksi.

Komission ja parlamentin toimivaltaiset yksiköt koordinoivat tätä varten tiiviisti toimintaansa tämän liitteen määräysten täytäntöönpanemiseksi. Tähän kuuluvat EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen jäljitettävyyden vastavuoroinen todentaminen ja molempien toimielinten soveltamien turvallisuusjärjestelyjen ja -vaatimusten säännöllinen yhteinen valvonta.

4.2 Parlamentti ja komissio tarkastelevat uudelleen tätä liitettä ja mukauttavat sitä tarvittaessa puitesopimuksen 70 kohdan mukaisesti ottaen huomioon seuraavissa tapahtuneen kehityksen:

— tulevat turvallisuusjärjestelyt, joissa parlamentti ja komissio ovat mukana;

— muut sopimukset tai säädökset, jotka vaikuttavat tietojen toimittamiseen toimielinten välillä.

([3]) Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt ja unionin muuhun henkilöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot, jotka on vahvistettu neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68, annettu 29 päivänä helmikuuta 1968, Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta ja komission virkamiehiin väliaikaisesti sovellettavista erityistoimenpiteistä (EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

LIITE III

Kansainvälisistä sopimuksista neuvotteleminen ja niiden tekeminen

Tässä liitteessä vahvistetaan yksityiskohtaiset järjestelyt, jotka koskevat tietojen toimittamista parlamentille kansainvälisiä sopimuksia koskevista neuvotteluista ja näiden sopimusten tekemisestä puitesopimuksen 27, 33 ja 34 kohdassa tarkoitetulla tavalla:

1. Komissio ilmoittaa parlamentille aikeestaan ehdottaa neuvottelujen käynnistämistä samaan aikaan kuin se ilmoittaa asiasta neuvostolle.

2. Kun komissio ehdottaa puitesopimuksen 33 kohdan määräysten mukaisesti neuvotteluohjeiden luonnosta neuvoston hyväksyttäväksi, se esittää luonnoksen samaan aikaan parlamentille.

3. Komissio ottaa parlamentin näkemykset asianmukaisesti huomioon neuvottelujen aikana.

4. Komissio ilmoittaa puitesopimuksen 27 kohdan määräysten mukaisesti parlamentille säännöllisesti ja välittömästi neuvottelujen käymisestä kunnes sopimus on parafoitu ja selittää, onko parlamentin näkemykset sisällytetty neuvoteltaviin teksteihin ja millä tavoin, tai esittää perustelut sille, miksi näin ei ole tehty.

5. Kun kansainvälisten sopimusten tekeminen edellyttää parlamentin hyväksyntää, komissio antaa parlamentille neuvotteluprosessin aikana kaikki asiaa koskevat tiedot, jotka se antaa myös neuvostolle (tai neuvoston nimittämälle erityiskomitealle). Tämä koskee hyväksyttyihin neuvotteluohjeisiin tehtäviä tarkistusehdotuksia, neuvoteltavien tekstien luonnoksia, hyväksyttyjä artikloita, sopimuksen parafoinnille sovittua ajankohtaa ja parafoitavan sopimuksen tekstiä. Komissio lähettää myös parlamentille, kuten se lähettää neuvostolle (tai neuvoston nimittämälle erityiskomitealle), kaikki kolmansilta osapuolilta saadut asiaa koskevat asiakirjat, edellyttäen että tähän on saatu asiakirjan luovuttajan suostumus. Komissio tiedottaa asiasta vastaavalle parlamentin valiokunnalle neuvottelujen etenemisestä ja selittää erityisesti, millä tavoin parlamentin näkemykset on otettu huomioon.

6. Kun kansainvälisten sopimusten tekeminen ei edellytä parlamentin hyväksyntää, komissio varmistaa, että parlamentille tiedotetaan niistä välittömästi ja täysimääräisesti, antamalla sille vähintään tiedot, jotka koskevat neuvotteluohjeiden luonnosta, hyväksyttyjä neuvotteluohjeita ja tämän jälkeen neuvottelujen käymistä ja päätökseen saattamista.

7. Komissio antaa puitesopimuksen 33 kohdan määräysten mukaisesti parlamentille hyvissä ajoin perinpohjaiset tiedot siitä, milloin kansainvälinen sopimus parafoidaan, ja se ilmoittaa parlamentille mahdollisimman pian, kun se aikoo ehdottaa sopimuksen väliaikaista soveltamista neuvostolle, ja syyt tähän, jollei komissio ole kiireellisyyssyistä estynyt tekemästä näin.

8. Komissio ilmoittaa neuvostolle ja parlamentille samanaikaisesti ja hyvissä ajoin aikeestaan ehdottaa neuvostolle kansainvälisen sopimuksen soveltamisen keskeyttämistä ja syyt tähän.

9. Kun kansainväliset sopimukset kuuluvat Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrätyn hyväksyntämenettelyn piiriin, komissio tiedottaa parlamentille täysimääräisesti ennen kuin se hyväksyy sopimukseen muutokset, joita varten neuvosto on poikkeuksellisesti myöntänyt valtuutuksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

LIITE IV

Komission työohjelman aikataulu

Komission työohjelmaan liitetään luettelo seuraavien vuosien lainsäädäntöehdotuksista ja muista kuin lainsäädäntöehdotuksista. Komission työohjelma kattaa kyseistä vuotta seuraavan vuoden, ja siinä ilmoitetaan yksityiskohtaisesti komission painopistealueet seuraaville vuosille. Komission työohjelma voi siten toimia perustana parlamentin kanssa käytävälle jäsennellylle vuoropuhelulle, jossa pyritään yhteisymmärrykseen.

Komission työohjelmaan sisällytetään myös kaavaillut aloitteet, jotka koskevat ei-sitovaa lainsäädäntöä, peruuttamista ja yksinkertaistamista.

1. Komission jäsenet käyvät kunkin vuoden alkupuoliskolla parlamentin vastaavien valiokuntien kanssa jatkuvaa ja säännöllistä vuoropuhelua komission kyseisen vuoden työohjelman toteuttamisesta ja tulevan komission työohjelman valmistelusta. Kukin parlamentin valiokunta raportoi tämän vuoropuhelun perusteella sen tuloksista valiokuntien puheenjohtajakokoukselle.

2. Valiokuntien puheenjohtajakokous keskustelee samaan aikaan säännöllisesti toimielinten välisistä suhteista vastaavan komission varapuheenjohtajan kanssa arvioidakseen käynnissä olevan komission työohjelman täytäntöönpanotilannetta, keskustellakseen tulevan komission työohjelman valmistelusta ja tarkastellakseen parlamentin asianomaisten valiokuntien ja komission vastaavien jäsenten jatkuvan kahdenvälisen vuoropuhelun tuloksia.

3. Valiokuntien puheenjohtajakokous toimittaa kesäkuussa puheenjohtajakokoukselle yhteenvetokertomuksen, jossa esitetään komission työohjelman toteuttamisen seurannan tulokset ja tulevaa komission työohjelmaa koskevat parlamentin painopistealueet, ja parlamentti tiedottaa asiasta komissiolle.

4. Parlamentti hyväksyy yhteenvetokertomuksen perusteella heinäkuun istuntojaksolla päätöslauselman, jossa esitetään sen kanta ja johon sisältyvät erityisesti pyynnöt, jotka perustuvat lainsäädäntöaloitetta koskeviin mietintöihin.

5. Kunkin vuoden syyskuun ensimmäisellä istuntojaksolla järjestetään unionin tilaa koskeva keskustelu, jossa komission puheenjohtaja pitää puheen, tarkastelee kuluvaa vuotta ja käsittelee seuraavien vuosien painopistealueita. Komission puheenjohtaja esittää samalla tätä varten parlamentille kirjallisesti keskeiset seikat, jotka ohjaavat komission seuraavan vuoden työohjelman valmistelua.

6. Parlamentin asiasta vastaavat valiokunnat ja komission vastaavat jäsenet voivat syyskuun alusta lähtien kokoontua käydäkseen yksityiskohtaisempaa keskustelua kunkin politiikan alan tulevista painopistealueista. Näiden kokousten päätteeksi järjestetään valiokuntien puheenjohtajakokouksen ja komission kollegion jäsenten kokous ja tarvittaessa puheenjohtajakokouksen ja komission puheenjohtajan kokous.

7. Komissio hyväksyy lokakuussa työohjelman seuraavalle vuodelle. Tämän jälkeen komission puheenjohtaja esittelee tämän työohjelman parlamentille asianmukaisella tasolla.

8. Parlamentti voi järjestää keskustelun ja hyväksyä päätöslauselman joulukuun istuntojaksolla.

9. Tätä aikataulua sovelletaan kuhunkin säännölliseen ohjelmasuunnittelukierrokseen lukuun ottamatta vuosia, joina järjestetään Euroopan parlamentin vaalit ja joina komission toimikausi päättyy.

10. Tämä aikataulu ei vaikuta mahdollisiin tuleviin toimielinten välistä ohjelmasuunnittelua koskeviin sopimuksiin.